

Redaktör: Marie Sundberg debatt@di.se Telefon 08-573 650 98

Ett bra internationaliseringsstöd är ett av de mest kostnadseffektiva sätten att använda statliga näringslivsfrämjande pengar. Finansminister Anders Borg kan spara mer pengar med mindre effektivitetsförluster på andra stöd än på handelsfrämjandet, skriver **Dag Klackenberg** och **Ingvar Krook**, SAU.

Handelsfrämjande ger bäst utväxling i Anders Borgs budget

Handelsminister Ewa Björling satte i somras ett lovtvårigt mål om att fördubbla exporten på fem år. Det ställer vi och svenska företag fullständigt upp på. Handelsministern gör ett bra jobb för att nå detta mål. Men du måste få med dig finansministern!

Finansminister Anders Borg har i sin strävan att hushålla med skattemedlen för 2009 och 2010 gjort en betydande bantning av det handelsfrämjande anslaget och aviserat fortsatta nedskärningar. Det hämmar Ewa Björlings möjligheert att komma i mål och Sveriges möjligheter att få ut fler företag internationellt. Något som är nödvändigt i dagens värld. Och nödvändigt för att jobblinjen ska fungera.

Finansministern verkar gå i otakt med flera andra statsråd i denna fråga. I regeringens Globaliseringsråds slutrapport pläderades för att stödja exportfrämjandet mer, inte minst för att tillvarata möjligheterna när konjunkturen vänder på allvar. Rådet leddes av Lars Leijonborg och inkluderade bland andra Carl Bildt (M), Maud Olofsson (C) och Mats Odell (KD).

I Exportutredningen 2008 argu-

Dag Klackenberg
ordförande,
Sveriges
allmänna
utrikeshandels-
förening, SAU

Ingvar Krook
verkställande
ledamot, SAU

menterade professor Ari Kokko för att handelsfrämjandeanslagen inte ska minskas mer mot bakgrund av de positiva resultaten. Värt att notera är också att Sverige satsar relativt sett mindre statliga pengar på främjande än våra konkurrentländer.

I den påbörjade uppgången är det livsviktigt att med alla medel kämpa för att behålla och stärka våra internationella positioner. I stället tenderar svenska företag att tappa marknadsandelar. Redan före finanskrisen strävade Sverige i motvind – vi har nu 1,3 procent av världsmarknaden för varor mot 2,1 procent på 1970-talet. Tjänstesidan ser något bättre ut.

Vår exportstruktur måste förändras. De 100 största företagen står för 70 procent av exporten samtidigt som 35 000 små och medelstora företag. SME, står för 3,5 procent. Jämfört med många andra länder saknar vi en bred bas av internationellt verk samma SME.

Det finns många SME med exportframgångar inom till exempel högteknologi, verkstad, livsmedel och kläder. I takt med att utländska konkurrenter tar för sig på den svenska marknaden måste svenska SME i många bran-

scher gå utomlands för att ha en chans.

Exportutredningen konstaterar att den internationella dimensionen måste ses som en integrerad del av närings- och tillväxtpolitiken. För att skapa framtida tillväxt, välstånd och jobb måste vi få ut fler SME på världsmarknaden. Vi kan inte bara lita till storföretagen, som dominerar exporten men vars expansion i stor utsträckning sker i utländska dotterbolag.

SME kan tveka att ta steget ut av många skäl, som höga risker, kostnader och informationsbrist. Ewa Björling pekar på att det svenska företagsklimatet är avgörande för om våra företag ska bli internationellt framgångsrika.

Men som ett komplement kan ett handgripligt och effektivt handelsfrämjande med lättillgänglig information och hjälp ofta vara den katalysator som får ett företag att bege sig utomlands

Exportrådet är den största aktören på detta område – andra är handelskamrarna, utrikesdepartementet och privata konsulter.

Med den förhållandevis lilla del av det totala näringslivsstödet som investeras i exportfrämjande – cirka

150 miljoner kronor i år – börjar det bli svårt att upprätthålla en funktionell nivå.

Samtidigt går det ut cirka 10 miljarder kronor i olika branschstöd, FoU-stöd, energistöd, regionalstöd, arbetsmarknadsstöd med mera, en del med ifrågasatt effektivitet. Riksrevisionen har till exempel kritiserat regionalstödet för ottydliga mål och bristande mätning av tillväxtfaktorer.

Samtidigt har 60 Mkr investerade i Exportrådets affärschansprojekt genererat cirka 1 miljard kronor i exportintäkter enligt företagens egna uppskattningar. Vilka andra stöd kan ge sådan utväxling i tillväxt, sysselsättning och skatteintäkter?

Anders Borg måste i höstens budget göra en balanserad avvägning mellan olika näringslivsstöd. Ge Ewa Björling möjlighet att driva sin dubberingsmålsättning och bidra till framtidens tillväxt och jobb.

Finansministern kan spara mer pengar med mindre effektivitetsförluster på andra stöd än handelsfrämjandet. För framtida välstånd är ett bra internationaliseringsstöd ett av de mest kostnadseffektiva sätten att använda statliga näringslivsfrämjandepengar.